

ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ

□ ವಿಜಯಕುಮಾರ

ಅದೊಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಾಲೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಾಲೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಕೇಳಬೇಕೆ? ಅನುಕೂಲವಂತರು ಮಾತ್ರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೀಟು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದ ಶಾಲೆ. ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹದ ಆಲೋಚನೆಯ ಮಟ್ಟ ಎಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತರು. ಮುಂಚೆಯೇ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಗೂ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು "ನಾವು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವರ ಕೈಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಹಂಚಲು ತೊಡಗಿದರು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ತುಂಟ ಹುಡುಗ, "ನಾವು ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯ ಬಹುದೇ?" ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಿಟಲೆ ಮಾಡಿದ. ಅವರು ಈ ಹುಡುಗನಿಗಿಂತಲೂ ಕಿಟಲೆಗಳು. "ಹೋ, ಧಾರಾಳವಾಗಿ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಬಹುದು" ಎಂದರು. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚಿದ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಗುಸುಗುಸು ಶುರುವಾಯಿತು, ಅಯ್ಯೋ ನಮ್ಮ ಮಿಸ್ ಈ ಪಾಠಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಬರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ "ನಾಳೆಯಾದರೂ ಸರಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದು ತನ್ನಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತರಗತಿಯಿಂದ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಳಿಸಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೀಗಿದ್ದವು:

- ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕನಸು ಯಾವುದು?
- ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಸ್ನೇಹ ಎಂದರೆ ಹೇಗಿರ ಬೇಕು?
- ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಮಿತ್ರರಿದ್ದಾರೆಯೇ?
- ಅವರಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಗುಣ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿದೆ?
- ನಿಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ನೀವು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತೀರಿ?

- ನೀವು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷದ ಘಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಚರಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಇವು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ನಮೂನೆಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಜಾಡು ಬಹುತೇಕ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದುವು. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಗೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಭಾವನಾ ಜೀವನದ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ಈ ಪ್ರಪಂಚದೊಡನೆ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವರನ್ನು ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಕ್ಕಳು ಶೋಧಿಸಿ ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಆಯಾಮದ ಅರಿವಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಮ್ಮದೇ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಸರಳವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಕೊರತೆ ಇದ್ದುದು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬೆಳೆದವರಾಗಿದ್ದರು.

ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಅರಿಯುವುದೇ ಜ್ಞಾನದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ. ಇತರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. —Food for the Thinking Mind

ನಾವು ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭೌತಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮೆರೆಸುವುದೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಏನಿದ್ದರೂ ಹಣ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಪ್ರತೀಕ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ

ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಅವನ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಷ್ಟೇ ಇದ್ದ ಪ್ರಪಂಚ ತನ್ನ ಆಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅವನ ಗೆಳೆಯರು, ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣ, ಓದು, ಆಟ, ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು, ಬಹುಮಾನ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೀಗೆ ಅವನ ಅನುಭವ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಒದಗುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಅವನಿಗೇ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವನ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವನ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವನ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು, ಹಂಬಲಗಳು, ಕನಸುಗಳು, ಹಗಲು ಗನಸುಗಳು, ಅವನ ಒಲವುಗಳು, ಅವನ ಅಭಿರುಚಿಗಳು, ಅವನ ನಂಬುಗೆಗಳು, ಅವನ ಬೇಕುಬೇಡಗಳು, ಅವನ ಭಯಗಳು, ಅವನ ಆತಂಕಗಳು, ಅವನ ಈಡೇರದ ಬಯಕೆಗಳು, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನು ಇತರರಿಂದ ಬಚ್ಚಿಡಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವನ ವೈಕಲ್ಯತೆಗಳು, ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು, ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗೆಗಿನ ಅವನ ದೂರುಗಳು, ಅವನ ಆಕ್ರೋಶಗಳು, ಅವನ ಬೇಗುದಿಗಳು, ಅವನಿಗೊದಗಿರುವ ಸೋಲುಗಳು, ಅಘಾತಗಳು, ವೈಫಲ್ಯಗಳು, ಅವಮಾನಗಳು, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗಾಗಿ ಅವನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳು—ಇವೆಲ್ಲ ಗೂಡುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅವನು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗೆಗಿನ ಅಜ್ಞಾನ ಗಾಢವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತನ್ನ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತ ತಾನೇ ನೇಯ್ದುಕೊಂಡ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಬಂಧಿತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕರ್ತೃ ತಾನಾಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಂಧನದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಬದುಕಬಲ್ಲ, ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಎಂದಾದರೂ ಸಿಡಿದೆಳೆವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದು ಆಸ್ಪೋಟಗೊಂಡಾಗ ಆ ಸ್ಪೋಟಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿತ್ತೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಈ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ನಿಚ್ಚಳವಾದ ಜ್ಞಾನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ತನ್ನ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡಲು ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

ಸಮರ್ಥರು ಬೇರಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅರಿಯಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೋಧರ್ಮವೂ, ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಂತೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ರೀತಿಯೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಭಿನ್ನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾನೆ—ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಆತ್ಮಗಳು ಇವೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಅವನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಂದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ವಿಲಾಸ್ ಮತ್ತು ವಿನಯ್, ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಿ.ಇ.ಟಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬರೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಬೆಳಗಿನ ಎಂಟುಗಂಟೆಯ ರೈಲಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕಾದಿರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಎದ್ದು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿ ಹೊರಟರು. ಇವರು ಸ್ಟೇಷನ್ ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೂ ರೈಲು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಬಿಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಅಂತೂ ರೈಲು ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ಬಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಡೋಣವೆಂದರೆ ರೈಲ್ವೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಹಣ ತತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ರೈಲು ಇರುವುದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ೨ ಗಂಟೆಗೆ. ಇವರ ಪೇಚನ್ನು ನೋಡಿದ ರೈಲ್ವೆ ಪೊರ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ : “ನಿಮ್ಮ ಲಗ್ನೇಜ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ಲಾಕ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಪೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಊಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?”

ವಿಲಾಸನಿಗೇನೋ ಪೊರ್ಟರ್‌ನ ಸಲಹೆ ಯುಕ್ತವೇ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಇವರನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ, ಅವನು ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ನೋಡಿ, “ಅರೇ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ?” ಮುಂತಾಗಿ ಕೇಳಿದ. ಆತ ಇವರ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಿತ ವಿವೇಕ್, ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಅವರ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಧಾರವಾಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕುಶಲೋಪರಿಗಳು ಮುಗಿದನಂತರ, ರೈಲು ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ

ಪಡೆದು ಊಟಮಾಡಿ ಸ್ನೇಹವನ್ನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದನು. ವಿಲಾಸನಿಗೆ ವಿವೇಕನ ಈ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಥಿಲ್ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿನಯ್ ವಿವೇಕನ ಸಲಹೆಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಅವನ ಜೊತೆ ಹೊರಟರೆ, ವಿಲಾಸ ಪೋರ್ಟರ್‌ನ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ 'ಥಿಲ್' ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದರಂತೆ ನಡೆದ.

ಇತ್ತ ವಿನಯ್ ವಿವೇಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ವಿವೇಕ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೂಗಿ "ಅಮ್ಮಾ, ನೋಡು ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ" ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ವಿವೇಕನ ತಾಯಿಗೆ ವಿನಯ್‌ನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ್ದಿದ್ದು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾನೆ ಎನಿಸಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ದಣಿವಾರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಕುಡಿಯಲು ಜ್ಯೂಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ವಿನಯ್‌ಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ತಿನಿಸು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾದರು. ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹ, ಮಾತಿಗೆ ಬರವುಂಟೆ? ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳೆಲ್ಲ ಮರುಕಳಿಸಿದವು. ಅವರ ಶಾಲಾಮಾಸ್ತರರು, ತಮ್ಮ ಓರಗೆ ಯವರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಟಗಳು, ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದುಹೋದವು. ಅದೇಕೋ ಊಟಮಾಡಿ ಹೊರಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿನಯ್‌ಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ವಿವೇಕನಿಗೂ ಒಂದು ಉಲ್ಲಾಸ ಹಾಗೂ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾದ ಭಾವ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇತ್ತ ಸ್ನೇಹನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ ವಿಲಾಸನೂ ಬಂದಿದ್ದ. ರೈಲು ಬಂದಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ಒಂದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಮೇಲಿನ ಪ್ರಸಂಗದ ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು. ವಿಲಾಸ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಥಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ಹೊರಟರೆ, ವಿನಯ್ ಎಂದೋ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ಗೆಳತನವನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದ. ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅವರ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆಯಷ್ಟೇ ತಿಳಿಸದೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಹೇಗಿರಬಹುದೆಂಬುದರ ಸುಳಿವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸ್ವಭಾವಗಳ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೌಲ್ಯನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಯುವಕರು ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಯ್ಕೆಗಳೂ ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಅವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದೊಡನೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಎ ೨

ಗೆಳತನದ ಸೂತ್ರಗಳು

ಬದುಕನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು ಆಳವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ಹಕ್ಕಾಸುಳ್ಳವರ ಸ್ನೇಹ ಗಳಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಹಕ್ಕಾಸುಗಳು ಬೆಳೆದು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಕಣಜ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೆಳೆಯರು ಇದ್ದರೆ "ದಾರಿಕಾಣದ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೈಬಿಡದೇ ದಾರಿ ತೋರುವನೇ ಸ್ನೇಹಿತ" ಎಂಬ ಮಾತು ಅದೆಷ್ಟು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ! "ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು ನೆನಪಾಗುತ್ತಾರೆ." "ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಬೇಕು, ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಆಡಬಾರದು" ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಲು ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣತನ ತೋರಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರದುರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುವ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಇಡಿ.
- ದೇವರು, ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದೂ ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರಗೊಡಬೇಡಿ.
- ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗಿದ್ದಾಗ ಹಸನ್ನು ಖದಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹ, ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ.
- ವಿನಾಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ, ಹೆಂಡತಿ-ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.
- ಸಹೃದಯರಾಗಿರಿ, ಆದರೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಯಾರನ್ನೂ ಹೊಗಳಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ಬಯಸಿದ ಹೊರತು, ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಕುತೂಹಲ ತಾಳಬೇಡಿ.
- ಇತರರನ್ನು ಅವರಿರುವಂತೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
- ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಎಂದೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ನೈತಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಡಿ.
- ನೀವು ನೀವೇ ಆಗಿರಿ. ನೀವು ಯಾರನ್ನೋ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನೀವು ನಿಮ್ಮಂತಿರುವುದು ಎಷ್ಟೋ ಸುಲಭ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಗೆಳೆಯಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಸಂಗ್ರಹ)